

Megjelen:
Hetenként egyszer, csütörtökön.
A szerkesztő lakása:
„Pestvárosánál“ 6-ik szám alatt.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 ft. | Félévre 3 ft. | Negyed évre 1 ft. 50 kr.
Hirdetések és mellékletek — utóbbiak a kinestári illetékkel együtt 1 ft. 50 krral számítva — minden nyelven fölvetetnek a kiadó hivatalban. Kérjük az iktatási díjakat az iktatmányokkal együtt legelőbb szerda reggeli 10 óráig beküldeni, mivel azok különben tekintetbe nem vehetnek.

Hirdetések díjai:
A háromhasábos petitor első hirdetésnél 4 kr., többszörinél 3 kr. Kinestári illeték minden egyes beigtatásért 30 kr.
Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken, hova az előfizetési pénzek és iktatási díjak küldendők.

Figyelmet kérünk.

Nagy-Beeskerek, okt. 14.
Egyik t. lapjárunk a „Somogy“ igen praktikus indítványt tesz lapjában, melyhez mi is hozzá járunk. Ugyanis azt mondja: „Nézetünk szerint legelső teendő volna egyországos gazdasági gyűlést tartani, részvevén abban természet tudósaink is, úgy a megyék gazdasági közönsége, hogy a klíma átalakíthatása és a mezőgazdasági rendszer megváltóztatásának irányelveiről tanácskozzék.“

Ez indítvány nagy fontossággal bír, s azért azt könnyen nem vetjük el.

A kiábrándulás évtizede lejárt. Sokat tanultunk mi ezen évtized alatt.

Megtanultuk mindenek előtt: hogy az alkotmányos élet és szabadság még magokban nem életmentők, kell bizony ezek mellé még sok tanulmány, praktikusság az életiskolából, és szigorú takarekosság.

Egy szabadságunk bő mértékben meg van, mint kevés nemzetnek, ki tagadja? Hogy azonban naponként hátramentünk mégis e nagy áldás mellett, mutatják az utóbbi évek. A képzeletben sokat tudunk, de az élet mindenütt kiájtott. A parlamentben Eldorádókat alkottunk szónoklatokkal, s kint a tettek, a merész kombinációk csak sebeket, nyomort és deficitet teremtetek.

Most azon gondolkodunk: hogyan hozzuk helyre az életben azt, mit a parlamentben elhibáztunk? Bár kevesebb szónokot adott volna Isten Magyarországnak, de több gondolkodó főt és praktikus embert.

Az utolsó évtizedben tanultuk meg azt is, hogy a szántóföld gazdag forrása volt a magyar gazdának, míg ősi erejében meg volt, és a civilizáció meg nem ajándékozta bennünket a vilány és gőzerővel: mióta azonban szántóföldünk kezd kimerülni, gőzhajók szántják a tengereket és vasutakkal hálóztuk be a földet, mióta szomszédunkká lettek Amerika, Ausztrália s a távoliságot többé nem féli a tudomány, kezdjük észrevenni, hogy más népek is értenek

a földmíveléshez, s tán jobban, mint mi, s hogy a haladás nyakunkra hozta a világtermékeket, melyekkel versenyeznünk kell, ha élni akarunk.

Midőn az amerikai buzát a Yanke ocsóbban adja saját piacainkon, mint mi a magunkét; midőn az ausztráliai gyapju saját juh-akláinkból kiszorít bennünket, eljött az idő, hogy az összeomlás előtt eszmélni kezdjünk.

Csudálatos, hogy a haladás, a civilizációnak egy nemzeti sem fizeti oly nagy árát, mint a magyar; majdnem azt kell hinnünk, hogy félszegen fogtuk fel intéseit, nem merítettük ki kellőleg tanulmányait, miután nem sokára oly mivelték, tapasztaltak és előhaladottak leszünk, hogy semmink se lesz!

Nem elég csapás, hogy a clima sújt bennünket — tán büntetésül elkövetett hibáinkért — hanem a termelés nálunk oly drágába jön, mintha glaciés kesztyűvel tartanánk az ekeszarvát és selyem kaputban örzinék juhnyájainkat.

A haszontalan költségek, rendszertelen beruházások miatt ránk szakadt aránytalan terhek; a magyar napszámos nép indolentiája egyfelől, másfelől ereje és munkájávali uzsorakodása oly kiadások és költségekbe verik a magyar gazdát, hogy ocsón semmitsem termelhet. Midőn nálunk a magtárban 3 forintjába van számtalan gazda buzájának vármázsája, és oda kell adni 4 ftért! Midőn 60—70 ftért termel egy mázsza gyapjut és nem veszik feljebb 80 frtnál, ugyan-ezen anyagból pedig egy rőf posztót megvesszünk 7—8 frtért! Midőn nagy mérvű árpa és kukorica, sőt magtermésünk mellett sem tudunk ocsón sertvést hizlalni és az amerikai zsir nálunk ocsóbb, mint a szegedi, debreczeni, bakkonyi! Midőn saját termelésünket cserben hagyjuk itthon, mert ocsóbban vehetünk idegent; tehát munkánk, verejtékünk kárba vesz, pénzünk pedig kimegy!

Ily megfordult viszonyok közt itt az idő, hogy eszméljen a magyar gazda, és gondolja meg: „hogy a szántóföld ugyan bölcsője, de sirja is lehet!“

Magyarország termelési rendszerének

át kell alakulnia, más klíma; más talaj; más emberek és viszonyok! Vagy a mi szőlővesztő Noé megáldott, tán még most is kifogyhatatlan fűrtökben? a mely földet Árpád apánk lába érintett először, most is oly szűz erőben, s dúsan szolgálja gazdáját?

Hiszen ez lehetetlen! Minden változásnak van alávetve, s „örökké még a világ sem áll“...?

Nagyon találóan és az életből ir a „Nemzeti Hírlap“ egyik számában a mezőgazdaság kalamitáiról; azon sötét jövőről, melynek gazdáink kitéve vannak, ha nem okulnak az idő intésein:

Intő szó ez, mely hangosan figyelmeztet a veszélyre, mely egész gazdasági létünket fenyegeti, ha nem érjük fel észszel a kor s a viszonyok követelményeit.

„Zu theuer“ — mondá a délnémet gabnakereskedő, azzal vasutra ült, hazament, és Oroszországba vagy Bukarestbe irt azon gabnáért, melyet Bécsben és Budapesten meg nem vehetett, mert drágán tartották. E két szóban „zu theuer“, — ki van mondvá az itélet Magyarországnak mint pusztán földmívelő ország felett. De e két szóban egyszersmind ékesszóló intés foglaltatik, melynek szavai, ha megértjük és megfogadjuk őket, a jólét és virágzás megannyi forrásává lehetnek hazánkra nézve.

Nem adhatjátok el többé nyers termékeiteket haszonnal a külföldnek, — így beszél e két szó, — mert drágábban termeltek mint vetélytársaitok, s mert ennél fogva kénytelenek vagytok nagyobb áron tartani azokat, mint ők. Legyetek tehát rajta, hogy ne legyetek kénytelenek azokat a külföldnek eladni. Dolgozzatok fel magatok nyers terményeiteket, s adjátok el azt, amit nyers alakban a nálatok előrehaladottabb országok többé nem vesznek meg tőletek, iparczikk alakjában azon országoknak, melyek a jólét és miveltség alacsonyabb fokán állnak nálatoknál. Ne vigyétek gabnákat, gyapjútokat s más nyers termékeiteket a nyugati piacokra, hol a kelet-európaival nem versenyezhetek, — hanem dolgozzatok fel s vigyétek liszt és szesz, posztó- s gyapjuszövet, vászon és gyarmú alakjában azon keletre,

mely a nyers termények piacáról titeket leszorított. Szóval: csináljatok magatoknak ipart, hogy amit termeltek, saját iparotok fogyasztassa el. Mert mindaddig, amíg ti termeltek legolcsóbban Európában, megélhettek a földmívelésből. Ma, midőn az oláhok, oroszok, sőt még amerikaiak is ocsóbban adhatják nyers termékeiket, mint ti, ma iparüző országgá kell válnotok, ha csak azt nem akarjátok, hogy hazátok sírkövére Klio majd e szavakat véssze: — Itt nyugszik Magyarország. Megszületett saját véreben. Megfulladt saját zsirjában. Anno Domini — valamikor a XX. században.“

Ne ámsituk magunkat! a föld, a lég, az emberek, a viszonyok ma mások mint évtizedekkel ezelőtt; 1830-tól fogva az emberi elme csudákat teremtett s midőn meghódította, sőt leigázta a természeti erőket, hogy a kulturát meghonosítsa, ugyanakkor elkezdtünk kivetközni a pátriarchális életből; a civilizációval megjötték — mint már említettük — a nagy terhek, melyeket elviselni sem a föld, sem vállaink nem képesek, ha másképp nem fordítjuk az iránytűt.

A politizálás mellett ne engedjük elszurranni az időt, midőn minden óra újabb nyomoruságot hoz nyakunkra.

Természettudósaink, kiváló gazdáink tanulmányozzák a klíma változásának okait, s mikép lehetne azt a régi rendszer folyásába visszaterelni?

Vagy ha nem, mit tegyünk a földdel, melynek ősi természete épen nem tűri a klíma szeszélyeit, s vele öszhangba nem hozható.

Talán más termékek honosítandók meg?

Talán az egész gazdasági rendszert át kell alakítani s kilépni a régi kerékvágásból?

Igen ám! de ott vagyunk, hogy a föld nem terem: részint azért, mert egy része a rablógazdák által agyonzsorított; részint pedig a klíma változásában rejülő nagy hatásnak nem bír ellenállni. Tíz év óta — elmondhatjuk — két jó évünk volt, kettő középszerű, hat pedig rosz, s csak itt-ott meglehető.

TÁRCZA.

Kimutatása annak, hogy a nők nem emberek.

(Vége.)

Találhatni asszonyokat, mind csodaritkaságokat, kik soha szerelmességét nem úztek, — de még nagyobb ritkaság felföldözni olyakat, kik egyen kívül többel sohasem úztek.

Az asszonyok nagyobb része azt akarja, hogy az ember úgy mutakozzék, mintha hinné, hogy ők meggyőzhetlenek, — azonban sohasem cselekednek úgy, mintha azt valósággal is hinné.

Egy asszony a szolgálójával, — ha szövetséges egyetértésben vannak, — zavarba hozhat és megcsalhat egy tucztal ördögöt.

Nagyon csiklandós kérdés, — oly kérdés, melyre tán egyetlen asszony sem tudna teljesen igaz feleletet adni, (lehet önismeret hiány miatt). — Vajon pirulnak-e az asszonyok sötétben is? Az tagadhatlan, hogy sokkal juhászodottabbak ők — a homályban, mint a napfényben, — ezt minden férfi tél-túl tapasztalta; ugyanazért a sötétbeni elpirulás legalább is kétesnek vehető, mindenesetre pedig ritkább, mint a világosságnál.

Sok szép van ugyan, a ki tetszik mindenkinek, — de van még több szép, a kinek minden férfi tetszik.

Az apácák nem csak kemény ablakrácsokkal, hanem egyszersmind szigorú tisztasági fogadalommal öveztek körül magukat. Ne volna csak a rácszat, a fogadással hamar kész lenne a gonosz világ.

Sok asszonyok és lányok tisztasága semmi egyéb, mint félelme a tisztatlanság következményeinek.

Az asszonyok tetszvégya oly nagy, hogy ők valószínűleg még a paradicsomban is pana-

szolni fognának, mert hogy a gonosz ellenség udvarlásait elfogadni nem szabad. Ugyan azért örüljenek, hogy a paradicsom ajtaja — mint főlebb megmutattuk — zárva van előttök.

Titus, a híres római császár, minden napot elvesztetnek tartott, a melyen legalább egy személyt szerencsésé nem tehetett. Ezen nemes példát követni a mi asszonyaink közül sokan törekszenek, boldogítási működésük kiszolgáltatására nézve azonban az éjet a nap elébe teszik.

Mennyi asszonyok tűnének elő udvarok és városokban — gyalázattaljesen, ha rangjuk és szerencsejüavik nem vetnének ellen — sőt erkölcsi meztelenségükre.

Ki akarja, vagy tudja elvitatni, hogy egy nagy része az asszonyi nemnek csak úgy tekint magát, mint holmi tárgyat, dolgot, butort, s mint ilyen eladja, vagy kibéri magát hosszabb vagy rövidebb időre, gyakran nagyon rövidre — óra, vagy még kurtább időszámra.

És ez már csakugyan félremerhetlenül azt bizonyítja, hogy egy ily teremtmény valódi ember semmikép sem lehet. Hallott-e ugyanis valaha valaki a férfiakról, azaz — a mi állításunk szerint a tulajdonképeni emberekről, hasonló üzleti példát — testükkel, — mint ezt nagy és apró városokban az asszonyok teszik?

A férfiak kibériük ugyan erejüket mindennemű szolgálattételekre, de a nők saját testüket. Lehetséges-e, hogy egy okos lény, azaz — ember, ezt tegye?

Egy, nagy igényeket csináló asszonyra nézve legfőbb szerencsétlenség az, ha elhagyják.

Kivéve a szividegenkedés esetét, az asszonyok soha sem elég szigorúak a férfiak iránt.

„Az asszony a férfi jobb fele!“ így szölt bizonyos társaságban egy nő, képzelgő öntulbecsüléssel.

„Ah, vajha csak félig meg lennék halva — sohajtott férje oldalvást — szivesen megelégedném a magam rosszabb felével.“

A házasságban csak egy mézes esztendő Van, a melyre aztán oly sok keserű jó, Igy a mi benne jó — csak egyetlen szemér, S következik reá a sok mázasos teher.

Oly asszonyoknak, kik férjeiket könyeik szerint akarják hangolni, ritkán rejlik jöféleség keszkenőjük mögött.

Szelidek az asszonyok csaknem mindnyájan, — de közönségesen csak házikon kívül.

Nem egy asszonynak kellene a szegény miatt földbe ragadnia, ha hirtelen észre venné, mikép az ő bánásmódját férje, gyermekei s cselédjé irányában titkosan megkémlelték.

A lány a maga hibáit csak völegénye, a nő csak szeretője előtt törekszik elrejteni; férje előtt nem szükség — úgy hiszi a nő, fogyatkozásait rejtgetni, minthogy ez ezeket később is csak úgy meg fogja ismerni, mint ismeri testi félszégeit és torzulatit. Azért is közönségesen csak idegenek számára szokta magát ékesgetni, míg férje jelenléte a legborzasztóbb negligéban sem zsenirozza őt.

Mit némely asszonyok más asszonyokban föltétlenül és nemes hevület színevel kárhoztatnak, azt maguknak nagyon is szivesen megengedik, mihelyt a legszorosabb titoktartásról biztosítva vannak:

A házassélet hat szerzetes rendezhez hasonlítható.

Először is a Benczésekhez, melyben sokat áldozkodnak. Magasztalnak mindent; örökösön újabb meg újabb kellemekeket és tőkélyeket fődöznek fel egymáson, s hiszik, hogy valódi földi paradicsomban élnek; azonban az első csókhét tova röppen, a mennyegzői vendégek ritkulnak, a zenészek máshová mennek és így lép a házaspár másodsor a

Domonkosok, vagyis Prédikátorok rendébe. Kedveltség és kedélytelenség mutatkoznak itt, ha a férj a házi szabályokról, rendről kezd prédikálni, és a nő a férjnek, anyja, vagy valamely jó barátjánja tanácsára — Kortina mögötti leczkét tart, — mi alatt mindketten

alapos okaikat érvényesíteni akarván, efeletti ékesszólásuk buzgalmában elfeledik az áldást. Majd pedig jönnek épen gyermekek, — jó az egyházi a keresztelési taksáért; jönnek a komák, s jó pénzért (mire már a boltos, szabó s több más pénzkövetelők rég kiszámított igényt emelnek) jó radina-lepényt, csirkehést és zamatos bort kívánnak lakmározni, — a szülésznő sem tartozott ingyen épen semmit végezni; röviden, minden körülmények megérték arra, hogy a házások harmadszor a

Mezitlábosok rendébe álljanak. — Ebben a szomorkodás és panasz csak úgy váltják egymást — a mindennapi kenyer szűke miatt, meg hogy az öltönyök és butorok maguk helyett már régen helyetteseket kívánnának. Eddig mégis megcsókolták egymást legalább asztal után, hogy az etikettet meg ne sértsék, — de hajh! már ez is ki- marad, mert az ebédkezések nagyon szűke szorultak. A férfi kezdi belátni, habár későn, hogy nevével nagyon megcsalta magát; a nő pedig boldog visszakezpedésében egykori imádóinak, kik szerencséjüknél tartották, egy oly takaros 'kisasszonyt megszánkázthatni, a színházba vezethetni, újév reggelén ezüst kötötüvel, vagy más kedves aprósággal megajándékozhatni, — megátkozza a pillanatot, melyben durva életpárját megismerte. Erre mindketten a

Magukat sanyargatók rendébevoznak, hol kiki magát eléggé megostorozza. Tehát immár szavakról — tettelegességre ment a dolog. A nő kardját szájjában hordja; a férfi azon reményben, hogy lefegyverkezetheti, ráveszi, hogy váljanak el, s bokros alkalmá van Bölcs Sirák ama mondatát észlelgetni, hogy jobb az oroszlánnyal és tigrissel lakni, mint egy bösz fehérréppel. Mindazonáltal unjoczkodásuk e rendben nem tart soká s mintha csak összebeszéltek volna — átmennek hallgatag

Karthauziakhoz, hol is duzzognak és hallgatnak az asztalnál. Még a szentszéknek sem sikerül engesztelődést hozni létre közöttök. Elválnak asztaltól és ágytól s ha még

Egyszer a fagy, máskor a szárazság, majd meg a sok eső ölt meg bennünket. Itt van például az 1875-ik év, mely rendkívüli eseményekben ritkítja pártját; mely tele volt viharral, s a 38 foknyi hőség után mindjárt következett 10 fok meleg, lásd a juniusi, júliusi havakat, szeptember 2. és 3-dikát.

Először azon kell tehát lennünk, hogy lehetőleg biztos termésre számíthassunk; azután gondoskodjunk feldolgozásáról. — Hiában volnának p. o. az idén füstölő gyáraink a Dunántul, midőn alig termett annyi gabonánk, hogy elvethessük s a cselédeket kifizessük!

Azután a kormányának lelkiismeretes kötelessége legyen, hogy a termések állásáról biztos adatok nyomán tájékoztassa a gazdaközönséget, mert ha tisztán nem ismerjük a helyzetet, hogy tegyünk számításokat? hogyan rendezzük eladásaink vagy fedezzük szükségleteinket? Erre ismét azt mondjuk: az 1875-ik évben megtanított bennünket a földművelésügyi miniszterium, hogyan lehet semmit sem tudni; vagy a mit tudnánk is — rosszul tudni!..

Azért egy országos gazdasági értekezletnek nagy hatása lenne az egész országra, midőn most minden gazda úgy tesz, mint maga legjobbnak találja; — számtalanok a sötétben tapogatók; még többen pedig semmit sem tesznek, hanem kétségbe esnek a jövő felett!!

Az országos ülések majdnem mindennapiak Budapesten; csak gazdáinknak nem jut eszébe, hogy talán jó volna a szántóföldre is gondolni, s nem csak akkor, midőn aratni kell! A nemzetnek ez egyedüli szilárd pontja, melyen áll, ez adja a kegyeret kezébe, s még is ezt hanyagolja el legjobban!!

Az országos ülések majdnem mindennapiak Budapesten; csak gazdáinknak nem jut eszébe, hogy talán jó volna a szántóföldre is gondolni, s nem csak akkor, midőn aratni kell! A nemzetnek ez egyedüli szilárd pontja, melyen áll, ez adja a kegyeret kezébe, s még is ezt hanyagolja el legjobban!!

A gyűlésnek mindenesetre nagy eredményei lennének úgy a tudomány, mint mezőgazdaságunk érdekében. Egyes erők, akaratok elporlanak, míg az egyesülés, a tömegek csudákat művelhetnek.

A bukovinai csángómagyarok ügyében.

Tekintetes szerkesztő úr!
A Bukovinában fekvő Józsefalva és Istenegyház és iskola létesítéséhez adományok gyűjtésére kérem fel több urakat, kik hazafias készséggel meg is feleltek felkérésnek s a begyűlt összeveket hozzáam be is küldötték; minthogy pedig 7 aláírási ív kivételével, a többiek már beérkeztek s a begyűlt és illetőleg beküldött összeveket az illető helyre való

szívtelen hitelezők is jelentkeznek, hatodsor — és utójára lesznek

Remeték, vagy Jákótestvérek. A férfi vesz magának egy kávéfőző gépet s különhuzódik. A nő töprekedik kecskei maradványait valahol, mint kamatozó tőkét, elhelyezni, vagy táplálja magát más — lehető módon s ha a korterhe rá kezd nehezülni, gyakran meglátogatja a templomokat, hogy, ha Isten is úgy akarja, ifjusága bűneinek még csak emlékeztetést is törölje el, — vagy hogy — saját véleménye szerint — azokért töredelmesen bűnhődjék.

Szívesen látna sok férj nejét egy másiknak karjai közt — feküdni, csak hogy ezen másik volna az ő kedves barátja — Berki — (a koporsó)

A házaséletben kettőnek örülünk: Menyasszony-köntös egy — s más a halottas üng.

Mennyivel nélkülözhetlenebb a nőnek a férfi, mint a férfinak a nő — megcázfolhatlanul kitunik abból, hogy minden lány a házasság után epekedik, míg ellenben a legtöbb férfi iszonyodik attól s csak hosszas dacolás után szánja el magát arra, mint kellemetlen szükségre.

Van ugyan sok lány, ki orffintorítva mond: „Nem tetszik nekem férjhezmenni“ — de ezeknél közönségesen a szörfűrtök oly magasan vannak, hogy ép azért savanyuak is, — és nem férjheznek, mert nem férjhezhetnek; ha pedig egy férfi nem házasodik, teszi azok ökléből, mert nem akar, — akarna csak: vehetne minden pillanatban egy helyett — százat.

Azért is e közmondás nagyon találó: Nincs lány, ki nem örül, nevet — Annak — ha ifjasszony lehet.

És ez igen természetes, mivel hogy az asszony rendeltetése nővé, s ha lehet a nyá vá lenni. Sok lány azonban igen is rendkívüli vágyakodást tanúsít és ezt igen világosan vétezi észre. Azért is megérdemlik sokan ama gunyt, mely Schiller „Remény“ című parodiájában rájuk szóratik.

juttatás tekintetéből a nm. belügyminiszteriumhoz felterjesztettek, kötelességemnek tartottam az ezen ügybeni végzámadosomat nyilvánosságra hozni.

1. Baró Döry Ödön úr ivén begyűlt N.-Gájról 25 frt.; 2. Babics József úr ivén begyűlt Zombolyról 73 frt.; 3. Kulifay Lajos úr ivén begyűlt Nagy-Becskerekéről 42 frt.; 4. Katona Antal úr ivén begyűlt Új-Szegedről 6 frt.; 5. Horváth Károly úr ivén begyűlt Heuföldről 12 frt.; 6. Zombory József úr ivén begyűlt Csókáról 5 frt.; 7. Horváth János úr ivén begyűlt T.-Szt.-Miklósról 3 frt.; 8. Kristóffy János úr ivén begyűlt Szajnárról 14 frt.; 9. Talián Béla úr ivén begyűlt Török-Kanizsáról 23 frt. 40 kr.; 10. Rónay Dezső úr ivén begyűlt Kis-Zomborról 20 frt.; 11. Csintalan József úr ivén begyűlt Pádéről 4 frt.; 12. Adányi Miklós úr ivén begyűlt Bocsárról 12 frt.; 13. ifj. Gyertyánffy János úr ivén begyűlt Gyérről 47 frt.; 14. Karásonyi Ferencz úr ivén begyűlt Beodráról 7 frt.; 15. Körmezy György úr ivén begyűlt Nákófalváról 16 frt.; 16. Csávossy Béla úr ivén begyűlt Módosról 14 frt.; 17. Chemetz János úr ivén begyűlt Ujvárról 7 frt.; 18. Végh Károly úr ivén begyűlt Ó-Telekről 10 frt.; 19. Cicatrics Sándor úr ivén M.-Ittebéről 19 frt. 40 kr.; 20. Milutinovits Sándor úr ivén begyűlt bánlaki járásból 21 frt. 30 kr.; 21. Kamenszky László úr ivén begyűlt Szécsánról 6 frt. 10 kr.; 22. Hunyár Mihály úr ivén begyűlt Perjámosról 27 frt.; 23. Hunyár Mihály úr utólag ismét beküldött 38 frt. 20 kr.; 24. Várkonyi József úr ivén begyűlt Szárcsáról 12 frt.; 25. Póky Gábor úr ivén begyűlt Ó-Bébaról 15 frt. 50 kr.; 26. Szöllösy Ernestsz úr ivén begyűlt Billétről 125 frt. 50 kr.; 27. Stassik János úr ivén begyűlt Párdányról 7 frt.; 28. Rónay János úr ivén begyűlt Ivándáról 34 frt. 50 kr.; 29. Fleischer Samu úr ivén begyűlt Gyulvésről 10 frt.; 30. Mikosevics Alajos úr ivén begyűlt Kis-Oroszról 3 frt.; 31. Mező István úr ivén begyűlt Debeljásáról 19 frt. 40 kr.; 32. Kamenszky György úr ivén begyűlt Pancsováról 66 frt.; 33. Dellimanich Imre úr ivén cseneji járásból 26 frt. 90 kr. Összesen 772 frt. 20 kr., szóval: hétszáz hetvenkét forint 20 kr. o. ért., mely összeg a nm. belügyminiszterium útján az illető helyre küldetett.

Ez alkalommal el nem mulaszthatom úgy a lelkes hazafias érzelmei gyűjtő uraknak, valamint a nemeslelkű adakozóknak is távoli véreink nevében forró köszönetet nyilvánítani. Végre megjegyzem, hogy a mennyiben a még be nem küldött 7 aláírási ív még beérkeznék és azokon is begyűltek volna adományok, ezek pótlólag rendeltetésük helyére küldetnek és nyilvánosan nyugtatni fognak.

Kelt Nagy-Becskereken, 1875. október 10.
Hertelendy József,
Torontálmegye főispánja
és a nagy-kikindai kerület főkapitánya.

Budapest főváros főpolgármestere a következő levelet intézte megyéink főispánjához.

Méltóságos főispán úr!
Méltóságodnak folyó évi szeptember 27., 577. sz. a. kelt s hozzáam intézett igen becses átiratát, melynek kapcsában a f. évi június 26-án dult vihar és árvíz által károsult budapesti (budai) lakosok felsegélyezésére a Méltóságod vezetése alatt álló megyei törvényhatóság székhelyén rendezett jótékonycélú mulakodási színi előadás tisztá jövedelmét 66 forint 90 krral megkülönböztetett volt szerencsém kezemhez venni.

A lány sokat ábrándozik s beszél Eázassági szebb napok felől, Ezen arany, boldogságadó célt, Melyre futva, nyargalozva tör. Yéli, mindig ifju, bárha ősz-ídőt Ért, — s reméli egyre még az esküvőt.

Reggel házassági kedvel ébred, Delebbéjének fészert ez ad, Esküvői vágy között ér éjert, Mely feledve éjbe sem marad, Mert habár álom zárta be a szempárt, Édes almban is lát eskü-oltárt.

S ez nem híven mulandó örület, Eirtelenben első vesztető! Naponta szól: „Csak házasság lehet Melyért a lány e világra jő.“ S hájat be bármínő szőben fonja: Fököt az ő legnagyobb gondja.

P. Abraham a Santa Clara, ki Bécsben, 1809-ben, mint császári udvari szónok halt meg, prédikálta egykor, hogy ő Bécsnek minden szüzeit egy tolokán (Schubkarren) kicsacsátatná a városból. Ezért, természetesen bepanaszolták, melynek folytán a jövő alkalommal visszavonásra fölhívott; de ő következő beszédében úgy nyilatkozott, hogy egyáltalában vissza nem vonja azt, a miért bepanaszolták, minthogy azt nem mondta: hányszor fogná az ebrudkocsi használni a kitoláshál. Más alkalommal úgy nyilatkozott: „Midőn fiatal leányzók honn nem maradhatva — szabadon, frisen és dacosan czellengnek az utcán, mit csodálni, ha jó madarak közé (unter die Vögel) vetődnek?“

„Ó, pater, ha nem mutatjuk gyakran magunkat, hogyan kapunk férjet! Rebéka is, ha a kútra nem megy, alig ha Izsákné lett volna.“ — Nono, októni kölöntém, más ám az a kútra menés, meg más a — kóslatás!

Eleget heveskedtünk már a nősülés ellen s végre még is elkelt ismernünk azt, mint szükségeseget a világ fönlállítására, mert nősülés nélkül az ember nem élne, ha hálna, noha csak több izigleni nemzetségek után; mert hogy a házasság, a mi nézetünk szerint, az emberi tovább szaporodásra nézve föltet-

Midőn Méltóságodnak és az említett jótékonycélú színi előadásban közreműködött igen tisztelt hölgyeknek és uraknak nemes szívű fáradozásáért, valamint Nagy-Becskerek városa lelkes közönségének áldozatkész részvételeért, s általában az ez által szerencsétlen polgártársaim javára eredményezett segélyadományért a fővárosi törvényhatóság mélyen érzett háláját és köszönetét kifejezném, s ennek tolmácsolására Méltóságodat bizalommal felkérem, van szerencsém egyuttal értesíteni, miszerint a fenti összeget az ez ügyben alakult hatósági és polgári vegyes segélyző bizottmányunk rendelkezésére bocsátottam, s intézkedés történt, miszerint ezen kegyeletes adomány is a többi segélyadományokkal együtt a károsultak közt méltányos arányban kiosztassék.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem és ismételt köszönetem kifejezését.

Budapest, 1875. évi október 1-én.

Ráth Károly,
főpolgármester.

Néhány szó másodrendű vasútaink kiépítése érdekében, különös tekintettel a nagy-kikindai nagy-beckereki vonalra.

Elvitázhatlan tény, hogy Magyarország vasuti hálózata az utolsó évtized alatt és főképp a magyar felelős kormány működése óta igen lényegesen növekedett kiterjedésben és jelentőségben.

Szintoly megmásíthatlan és elismert tény azonban az is, hogy ezen sok áldozattal létesített vasuti hálózatunk nemzetgazdasági jelentőségre nem ugyanazon arányban nyert bővítést, mint annak mérföldszertel hossza, és hogy ezen, csak fővonalain sem teljes forgalmi hálózat még lényeges kiegészítéseket, sok correctiót és ennek folytán még nevezetes áldozatokat is fog igényelni, míg minden részében megfelelő, czélirányos és nemzetgazdaszilag is helyes lesz: oly tulajdonságok és méltányos igények, melyeknek a máris kiépített vasutaink csak egy része felel meg a jelenben.

Fájdalom, egy kissé tulrohamos, de csakis hazafias indokokból eredt előretörésünk folytán oly hibákat követünk el nemzetgazdaszilati, de főleg forgalmi eszközeink fejlesztése terén, melyeknek következményei ma nehezen terhelik az országot és melyek — habár azok általánosan bevallottak is — nem orvosolhatók oly gyorsan, a mint az tekintettel a létesített forgalmi intézetek és az ország prosperitására kívánatos volna, mert az állam kedvezőtlen pénzvizonyai nem engedik meg azon áldozatokat, melyek a kitűzött czél elérésére még mulhallanul hozandók volnának.

De minél inkább lép előtérbe az, hogy a jelen viszonyok közt nem igen szabad az érintett irányban az állam direct közreműködésére számítani és minél inkább érezhető az általános kereskedelmi kalamitások sanyaru volta, mely nagyobb nemzetgazdaszilati tervek kezdeményezését és kivitelét egyelőre igen nehezíti, annál inkább jelentkezik a szükség, hogy népközt megyei, községi és egyéb testületeinket arra szoktassuk, miszerint saját helyi ügyeiket önmaguk is merjék kezükbe venni és hogy ki- sértsek meg, valjón nem volna-e lehetséges közhasznú és némely vidéken már égető szükségé vált intézményeket önérejükkel, t. i. az „önsegély“ eszméje által létesíteni?

A „Helpyourself“ elvnek erélyes alkalmazása főleg Angolországban és Amerikában már oly egyszerű közhasznú művek létesítését tette lehetővé, melyek az egész művelt világot bámulatra ragadják és melyek nálunk még

állami segély mellett is nehezen volnának létesíthetők. Ezen eszme képezi ott a leghathatósabb emeltyüt az egyesek színtügy, mint az egész állam szellemi és anyagi prosperitásának elősegítésére, és képezhető nálunk is ha mernek vagy tudnánk vele élni.

Habár azonban rossz szoktatás és sajátosság viszonyaink nem is engedik nálunk még az „önsegély“ alkalmazását oly általánosságban, mint az a nevezett államokban történik — a mint tény is, hogy aránylag még igen kevés ily módon létesített nemzetgazdaszilati alkotást tudunk felmutatni —, még is ajánlatosnak látszik, hogy ez irányban kísérlet tétessék, és minden törekvés, mely ezen uton indul meg, legalább is olyan igazolt, a mint igazolatlan, ha mindenért a kormányra és — a jó Istenre akarjuk hagyni a gondot, és ha ez oldalról nem jön a segély, tétlenül s összetett kezekkel várjuk a jövőndöket.

A hazánkban mostanáig létesített vasutak legnagyobb része azon cathgoriába sorolható, mely az ugynevezett „elsőrendű“ vagy fővonalakat foglalja magában és ezeknek mihamarább való előteremtése állami érdeknek volt tekintendő. Van ugyan az eddig létező „fővonalaink“ közt nem egy, mely jelen irányban és kiterjedésében nem felel meg teljesen azon igényeknek és feltételeknek, melyek az elsőrendű és ényeges állami érdekek bíró vasutak szokásos definitiójával megegyeznének; lehetséges lesz azonban a bajon segíteni egyes rövid vagy eselleg hosszabb kiegészítő vonalak építése, több vonal csoportosítása, sat. által és így elérni azt, hogy ezen vasutak azaz legyenek, a mire hivatva, t. i. „a garantáló államot nem terhelő, valódi országos“ vagy éppen „nemzetközi fontossággal bíró fővonalakká.“

Ismeretes, hogy a kormány komoly törekvései és tanulmánya tárgyává tette azon kérdést, mint volnának a mi „chemins de fer d'intérêt général“-jaink megfelelő módon és legkönnyebben kiegészítendők vagy csoportosítandók.

Hogy azonban azon mellékvasutaink kiépítése is elősegíttessék melyek ugyan fővönből értelemben nem nevezhetők „állami érdekűeknek“, de melyek létesítése szűkebben véve még is érinti az állam érdeket is, főleg pedig az általuk átszelt megyék, városok és községek anyagi felvirágzására és adóképesítésére nézve a legnagyobb fontossággal bír: de méltányossági szempontból is indokolt, ha nem akarjuk azt, hogy a vasutak közvetlen és közvetett előnyeiben csak azon szerencsésen fekvő vidékek részesüljenek, melyek a fővonalak által érintettek: legűdvösebbnek ajánljuk azon eljárás, mely a francia helyi érdekű vonalnak — az ugynevezett „chemins de fer d'intérêt local“ — létesítése körül nagy sikerrel követeltük.

Az érdekelt megyék és községek kezdeményezése és önségely játsza ez esetben a főszerepet; az állam csak egy-más kedvezményel és csak itt-ott direct subventióval működik közre a helyi érdekű vasutak kiépítésénél. Általánosságban az ilyenmű közhasznú vállalatok irányában az állam feladata nem is lehet más mint hogy az érdekeltet megfelelő törvények, az adóbellyeg-illetékmentesség és kisajátítási jog megadása, s egyéb kedvezmények által, vagy megyei és községi pótdadók kivetésére, kölcsönök felvételére szóló engedélyek, esetleg azonban pénzsegély által is serkentsen s batorítsa, és hogy egyáltalában mindazt megtegye, mit az állam direct vagy lényeges megterhelése nélkül e tekintetben tenni lehet.

Egyes rövid vonalak — mint p. o. a val-

Ki színi, hogy gyermekét szereti S tőle el kegyetlenül vonul, Ha ez, disz mezbé, hízelg neki, Félve, foudrozatja roeskosul — S utal anyá lenni: eltakulj, Meg ne házasulj!

Tudom jól, ennyi rossz szokás egybe Föl mégis ritkán található; Amde vigyázza menj kezelezhé S ha már több leány nem kapható — Van jogod vigyazni. Vak ne légy: Nót utóbb se végy!

De elég ennyi már a gunyból a szép, a gyöngéd nem fölött, melyet minden dühösködési kifakadások daczára sem akarna nélkülözni, nem nélkülözhet egyetlen férfi is úgy, amint magát színi, fölfeve, hogyha csak ő nem igazi, azaz — tökéletes, vagy is a közönséges módtól egészen elütő férfi, ki a legkárthatatandóbb tévúton a természetnek előirt rendes utjáról eltávolított.

Álljon itt azért záradékul egy szánó-bánó — Pater peccavi, valamint egy őszinte biztosítás, hogy

Mind az, mi az előbbeni lapokon elmondott, nem volt oly nagyon bölcszködő szándékkal érteve, és ha mi látszólagos komolysággal azt iparkodtunk megmutatni, hogy az asszonyok nem is emberek: igazi alapokunk erre nézve az volt, mert már sokszor támadt elménkben azon gondolat, hogy

Az asszonyok tulajdonkép agygalok.

Ezen állításunk bebizonyítását föntartjuk magunknak egy következő előlötti tárgyalásunk alkalmára, — ha hogy addig e jelen gonoszágunkért büntetésül szép kezek és éles körmök szeméinket ki nem karczolják. Ekkor, persze, a bebizonyítással adósok maradnánk s ezt a szép teremtetések bizonyára nem fogják akarni, sőt ezen védveink által kivándó érdemeinknél fogva — az ők és bámulóik helyeslésére számolunk.

kány-per már hazá mint a st kiptése u Iga tanáig tör hetők az azonálta sulyozott lásra akad körökből dítás, vagy terjedő áll mellett — czára is sz hazánkban kiépítésük vük erélye

Hogy kiépítését got mint a nemü tisztá építkezése lehet legz tandók elő, felelők legv kellően kam oly természetü kintelből a kezeltőlök is nak kell lenn

Erre v szakember, der Volkswar mit normalr bewegung“ dekes és mel tárgyal. Min gyunk, hogy és javaslatát és kezeltés gyelmet is e mükben — nem volnánk és következ színezetu.

Magyaro olesó másod bíró vasuta emelendő els nagy része. azok is, mely kedvezőtlen szorulnak ol

Az érn minden időbe is bír, és a anyag hiánya hézséggel jár, érdekű vasuta sikeres és m első sorban. lyedt népjólát a kereskedelen

Csak sze egy teljesen hogy mint stly anyagi jölete kedik egy jobb mények ellené kosság közt, m minden rendes el van zárva e de a közlekek rosszul, telen p lyók csak igen a biztosan és és hogy végre ziti ott már is b az ezek iránt.

Az imént nyok leginkább Kikindai kerület Jellemző ságos Hertelendy főispánja, a m Torontálmegyei közmívelődési agyaló jelentésé

„A létező lakkal a mezőg éri be, és ezen mert a megyéne lóban használha ezek pedig a S és kavicsolt állag yének csakis é részét szelik át átvonuló, Temesv tőleg a Tiszával a megyét 129/4 csak az év cseké kedvező, szolgál kedelem érdekei sítésére nézve a Kikinda-Pancsovi meglévő, de csak ható utak homok állapotba helyezte donabb szakában

(Foly

Hianyos föld — nemzetgazdaság meggátolnunk, azo mely a közvagyon és államgazdálkod Elmellőzve ez dasági szakoktatás

kány-perjamosi — lényegben ezen az alapon már hazánkban is létesítettek, más vonalak — mint a sűrűnyitri és az arad-borosjenői — kitétele ugyanily módon biztosítva van.

Igaz ugyan, hogy az e tekintetben mostanáig történtek csak szerény kezdetnek tekintendők az „önsegély” utján haladásban, mindazonáltal is kitünik ezekből is, hogy a hangsúlyozott elvek nálunk is kezdenek méltánylásra akadni és bizonyítják, hogy — hivatott körökből eredő további felvilágosítás és buzdítás, vagy talán az eddigieknél kissé tovább terjedő állami kedvezmények és engedmények mellett — a jelen kedvezőtlen viszonyok dacára is sikerülni fog azon vidékeket, melyek hazánkban mellék- és helyi érdekű vasutak kiépítésére szorulnak, az erre vonatkozó tervek erélyes felkarolására és kivételre várni.

Hogy a mellék- és helyi érdekű vasutak kiépítésénél a lehető legnagyobb takarékoságot mint alapelvet kell elfogadni, hogy mindenemü tisztán fényezésre cselzold, tehát költséges építkezések kizárandók és a szükségesek is a lehető legegyszerűbben és legolcsóbban állandók elő, ha ezen vasutak céljuknak megfelelőleg legyenek és a belejük fektetett tőkét kellően kamatozni képesítenessék; mind ez ép oly természetes, mint az, hogy ugyan ezen tekintetből a pályák igazgatási és üzleti berendezésének is lehetőleg egyszerűnek és olcsónak kell lenni.

Erre vonatkozólag az ismert és hírnevű szakember, Weber M. M. báró, „Neue Pläne der Volkswirtschaft, die secundär Eisenbahnen mit normaler Spurweite und langsamer Fahrbewegung” című emlékiratában igen sok érdekes és méltánylásra igényt tartható eszméket tárgyal. Mindamellett azon véleményben vagyunk, hogy — habár Weber báró nézetei és javaslatai a másodrendű vasutak építésénél és kezelésénél sok tekintetben kiváló figyelmet is érdemelnek, azok egész terjedelmükben — legalább a mi viszonyaink közt — nem volnának kivihetők és hogy érveléseinek és következtetéseinek végeredménye túlvérmes színezeti.

Magyarország azon részei közt, melyek olcsó másodrendű, szabványosított nyomtávval bíró vasutak kiépítésére legalkalmasabbak, kiemelendő első ízben az alföld és a bánátság nagy része. Ezen országrészek egyszerűsége azok is, melyek műtárgy kiépítésére oly igen kedvezőtlen viszonyainknál fogva leginkább szorulnak olcsó vasutakra.

Az érintett vidékre nézve, mely jó és minden időben járható utakat többnyire nem is bír, és a hol ilyen utak építése, a kellő anyag hiánya miatt majdnem legújhatalan nehézséggel jár, már is életkérdéssé vált a helyi érdekű vasutak sűrű kiépítése. Ezen kérdés sikeres és mielőbbi megoldását lehet várni első sorban, hogy ott a már is nagyon sülyedt népjólét és adóképeség emelkedjék, a kereskedelem és ipar fejlődhesék.

Csak személyes tapasztalás útján lehet egy teljesen való és kü képet nyerni arról, hogy mint sülyed „Európa gabnakamrájának” anyagi jóléte napról-napra; hogy mint növekedik egy jobb jövőre nézve táplálodó remények ellenében a pessimizmus az ottani lakosság közt, mely az évek egy nagy részében minden rendes összeköttetéstől a külvilággal el van zárva és a mely számára a meglevő — de a közlekedésre és szállításra gyakran csak rosszul, télen pedig épen nem használható folyók csak igen hiányos surrogatúmat képezik a biztosan és mindenkor járható vasutaknak; és hogy végre az elcsüggedés mennyire nehezíti ott már is bármennyű vállalat létesítését és az ezek iránti érdekelttség felébresztését!

Az imént vázolt szomorú forgalmi viszonyok leginkább sújtják Torontálmegye és a Kikindai kerületnek nagy részét.

Jellemzően írja erre vonatkozólag méltóságos Hertelendy József úr, Torontálmegye főispánja, a magas kormányhoz intézett, — Torontálmegye közigazgatási, közigazgatási és közművelődési állapotát az 1874-ik évben tárgyalt jelentésében, a következőket:

„A létező forgalmi és közlekedési vonalakkal a mezőgazdaság és kereskedelem nem éri be, és ezen vonalak teljesen elégtelenek, mert a megyének területén csakis három valóban használható közlekedési vonal létezik, ezek pedig a Szeged-Temesvári vasútvonal és kavicolt állomás, a melyek azonban a megyének csakis egy negyedét és pedig északi részét szelik át; továbbá a megye közepén átvonuló, Temesvárt Nagy-Becskerekkel és illetőleg a Tiszával összekötő Béga-csatorna, mely a megyét 12³/₄ mérföld hosszban érinti, de csak az é csekély részében, midőn a vizállás kedvező, szolgál a mezőgazdaság és kereskedelem érdekeinek. Közlekedési vonalak létesítésére nézve a vidék főhaját az képezi, hogy Kikinda-Pancsovai vasút kiépítésük és hogy a meglevő, de csak is az év egyik felében járható utak homokolás és kavicolás által oly állapotba helyeztessenek, hogy az évek zordanabb szakában is járhatókká váljanak.”

(Folytatása következik.)

Hiányos földmívelésünk egyik gyógy módja.

Hiányos földmívelésünk következményeit — nemzetgazdasági végepszulástunkat — kell meggátolnunk, azon tényezők felkarolása által, mely a költségvetésünknek megfelelő magán- és államgazdálkodási egységet biztosíthatják. Elmellőzve ezen tényezők többjéből a gazdasági szakoktatást mint ezek főjét cselöml

megbeszélni, annál is inkább mivel dacára a minden irányban rohamosan előtört reformoknak, vidékünkön csak a legsajnosabb elmaradottságot és hiányosságot constatálhatni. — De választottam e tárgyat azért is, mert ha jól emlékszem, épen e lapok hasábjain olvastam ily kitétel, „jobbhan illik toll helyett (a gazda) kezébe az ekeszarva.” — Mellőzzünk minden machiavelismust s mondjuk ki, hogy e kitételben sőtéltek számlomra méltó nemzetünk nyomorúsága elmaradottsága és miveletlensége. Mert tanulás tudás nélkül nincs jólét, nincs vagyon, nincs hatalom. A gazdának pedig — hogy ekeje mellett boldogulhasson — sokat kell tanulnia és tudnia. — Nem a phisicai erő, sem az Uchatuságyu, hanem a cultura a földmívelés adja valamely népek hatalmát.

A béke nem épít, a háboru nem pusztít; mindkettő csak ideiglenes hatással van a társadalomra; ami az emberi társadalmat összetartja vagy szétzilálja, mely állapotokat megsemmisített vagy hatalmasított, az mindig a föld volt, melyből egy nemzet teste alkotott, melyen egy nemzet sátrát építé föl.

A francia nagy forradalomban 1793-tól 1815-ig több mint 3 millió férfit vesztett el Franciaország, a rendes polgárháboru legalább 1 millió áldozatba került, s mégis néhány évvel 1815 után, nagyobb volt népessége mint 20 évvel azelőtt; — a forradalom néhány 100 ezer holdat a papok kezéből (holt kár) közre eresztett, és ezzel a szaporodás és önfentartás eszközeit növelte. Foszszuk meg Chinát öntöző csatornáitól, Hollandiát vízemelő gépeitől, ragadjuk Angliától el iparát guanoját, — s abban a percében fog valamennyinek hatalma, jóléte magasztaláról alároskadni.

Bebizonyult tény, hogy minden állam szabad és független népet a földmívelők azon osztálya képezi, melynek anyai földje van, hogy saját háznépével megmunkálni képes, és földje elég erőben van, hogy az állandalom reá eső terheit és családja szükségleteit fődözni képes. — Ha a talaj kimerülése folytán a szabad földmívelés eltűnik vele együtt enyészik el azon országból a szabadság érzet és hazaszeretet; mert a parasziban ver legmélyebb gyökeret, a ragaszkodás honi földéhez, melyet mivel e helyen tűzhelyét üti fel, — az ő kis birtokának, mely őt tartja nincsen ára, mert az nekik nagyobb kincs, mint a pénz; ő az, ki legutóljára teszi le a fegyvert, ha a hazát védelmezni kell.

Hanem mivel tudatlanságában a természet kérelhetetlen törvénye ellen ront, saját kezével veri meg magát, mert minél szorgalmasabban miveli földjét, annál inkább siettet annak vég kimerülését. — S eljón rá nézve azon idő, midőn leigazott földje nem ad annyit, mennyi családja eltartására szükséges. Elszegényedése okát természetesen nem ismeri, a termések apadását mindig hamis okokra hárítja, bizik, hogy jövőben jobb termések következnek, s ezek rovasára égetőbb szükségét adóssággal kezdi fedezni.

Az adószedő végre kényszeríti természet még lábán eladni, s így eladósodva birtoka rövid időn hitelezők kezébe vándorol. — Így kerül sok parasztbirtok egy kézre és lesz belőle nagy birtok, s az új földbirtokos elkergeti a paraszt családját, s így lesz a szabad földmives földönfutóvá. — Így enyészik el a hajdan még virágzó állam hatalmas néptörzse!

Tudatlanságunk földmívelő népünk korántsem oka, hisz nem épen a szerencsésabb körülmények között kifejlődött embertársaink zsákmányolják, használják fel céljaiknak ez állapotukat? Neki sohasem jutott eszébe gondolkodni afelett, hogy mily természeti törvényről fogva nő azon elvetelt picziny magból a hosszú gabnászál; hasonlólag azon növényhez minden mívelés nélkül nő ő is fel. Mikor az ő apa elhal, az unoka már nagyra nőtt, kettőjük között semmi különbség; csak hogy míg az ősapa gazdagon aratott szükségét nem szenvedett, az unoka elcsenevészedett marháival alig tengődik és küzd a sanyarúság ellen. — Megnéztem e nép földmunkálatát kérdésemre — hogy mért nem szánt mélyebben? — azt mondá: minek?! — ősatya is csak így szántott. — Ott hagytam szegényt, — azt nem tudta, hogy ősapja ugyanazon helyen vilsvadus hantokat vetett fel!

Földmívelő népünk tudatlan — műveletlen! — s oktatása, nevelése szükségli a minél behatóbb gondoskodást rövid idő alatt, oly erélyvel, hogy az helyzetét felfoghassa érdekeit megértse és felkarolja, — egész buzgalommal haladjon a számára előkészített utakon és meggyőződve legyen arról, hogy csakis ily móddal fogja elhagyni válságos helyzetét.

Videkünk kisbirtokosai nagy mérvben szegényednek el, mert jövedelmének egyedüli forrását, a gazdasági termelést, kellő sikerrel és haszonnal nem üzi. — Mert nem tudja üzni, nincs megadva a módja hozzá, hogy megtanulhassa! — Ily nagy kiterjedésű földmíveléssel dicsekvő vidékek — mint miénk — csak egy kisebbszerű földmives oskolája van; felsőbb tanintézetnek híre sincs. Mig magas kormányunk buzgólkodásán-e sajnos körülmény csorbát nem éjt, addig misticálja vidékünk azon közegeit, kik látják, ösmerik és tudják, mert benne élnek e hanyatlást, de télenek, s kiknek kezökben a tevés hatalma, de rajta nem segítenek. — Hol történt a legcsekélyebb mozzanat intézkedés vidékünk mezőgazdasági fejlesztése érdekében, mikor rendeztetek e vidéken gépkísérletek, kiállítások és versenyek; — hol van egy központ, hol légtűneti vizsgálatok rendszeresen üzetnének; egy oly bizalomhoz kötött hely, a

hol talaj vizsgálatok, vidékünk növény fejlődési viszonyai észlelve, tanulságos kísérletek alá vonatnak?!

Hol van nyoma létező (de elég sajnos pangó) gazdasági egyletünknek? nincsen sehoh egy factor sem, mely a mezői gazdaságon lendíteni hivatva volna, mely a műipari vállalatoktól oly pusztá vidékünköt ez irányban is fejlesztene.

De nincs ez berendezett oly téve, mely vidékeink földmívelő népe között világító szövevényekké a tudást terjeszse, a mező iparra termékeny szak ismereteket meghonosítsa; — s kimondom, hogy vidékinktől messze — nagyon messze van a mezőgazdasági szakoktatás.

Ha fontos első sorban egy magasabb tanintézet szervezése, így mulhatlan kellék, a földmives iskolák mentől számosabban berendezése. Ösmeretes azonban, hogy minden áldásos reform vajmi nehézséggel jár, népünk kerüli a számára berendezett oskolákat s fanatikus ragaszkodik ősi gazdálkodási módjaihoz; a szakos okserületen hatalma annyira uralg rajta, hogy azt elhagyni a látott elő-példa dacára egy könnyen nem akarja. *)

A szakoktatás felkarolása csak egyik láncszeme vidékünk, közvetve hazánk jólétének emelésére biztosítására; istápolást, felkarolást kíván, vámpolitikánk iparfejlesztésünk, birtokrendezésünk hiányos igazságszolgáltatásunk (önző) sath. sath., melyek közösen hatnak a magán, mint államháztartásunk súlyegyenének helyreállítására.

Hanyagoljuk el e tényezőket egyenként vagy összesen; s a legközelebbi évszázadokban már elleszünk sódörve a föld színeről. — Az előre törekvést homlokára tűzött — a kulturában jóval előbbre haladt külföld nyom nélkül fog felfalni tepesdünkben! Nagy-Szent-Miklóson.

Bartók Béla.

Panaszok a közönség köréből.**) Panaszhangok a lótlulajdonosok részéről.

Mi végböl? Talán azért, mert ismét elő kell állítani lovakat? De... hogy, hisz ez nem lenne semmi, ha már egy évben kétszer is, de, hogy azokat mind, ha vak, ha sánta elő kell állítani az állító-bizottság elé és pláne... a szolgabírák székhelyén.

De már miért a sántákat s vakokat is? Nem lenne elégséges, ha a közönségi eljárás külön egy összerási kimutatást készítene, a mely oly záradékkal látatnék el, hogy „mi N. közönségi eljárási felelőség terhe alatt bizonyítjuk, miszerint N. N. lótlulajdonosnak egy vak, félszemű vagy sánta lova van,“ minek még ezeket is kizozni; ép úgy otthon hagyandók lennének ezek is, mint az egy- és kétéves csikók.

De hát mennjünk tovább. Miért épen a szolgabírák székhelyén? Vagy talán nagyobb költséget okoz megynéknék, ha a bizottság faluról falura menne? Vagy talán az semmi, hogy száz és száz külön véru, de külön — titkos nyavalyájú lovakat összevissza keverünk és oly távolságra kizozunk a legnagyobb mezei munka időben?

No de még ez is hagyján, ahol a szolgabírák a központon laknak, de képzeljük csak a török-becsei járást, hol ott a központ, vagy talán mindegy az, ha attól a községek mint az „üstökfark“, ha elnyulnak is?

Polgári köteletségünk ugyan minden törvényünk — s egyéb intézkedéseinek hódolni, de mikor az ujjunk sem egy forma... Fel-folyamodtunk mi, e járásbeliek tekintetes szolgabírák útján, hogy engedtettnék még, miszerint, ha már községeinket olyan nagyon nem lehet az az állítás, hat engedtettnék meg legalább, hogy Beodra községében — mint a török-becsei járás központi helyén állíthatnánk — Török-Becsét kivéve — lovakat.

Ez uton is ismételtük alázatos kérésünket több lótlulajdonos nevében: D. B. S., megyei képviselő.

HIRHARANG.

* Főkapitányi beigtatás. Közszereteli főispánunk Hertelendy József Ó Méltóságát a jövő hó elején fogja megtartani Nagy-Kikindán a széköfoglaló közgyűlést. Ó Méltóságát mint értesítünk fényesen fogja fogadni a kerület lakossága.

* Főügyési választás. Addig is mig jövő számunkban a lefolyt választást terjedelmesen leiránk, tudatjuk a megye t. közönségével, hogy megyénk főügyészévé Poroszkay Béla szavazattöbbséggel megválasztott.

* Villamlás és menydörgés. Tegnap a déli órákban nagy villamlás és dörgés kísérete mellett megeredtek a fellegek csatornái, mintegy két órai záppal áztatták meg a már sokhelyütt elvetett búzaföldeket.

* Közgyűlés. A folyamatosan lévő közgyűlés nevezetesebb tárgyairól jövő számunkban fogunk kimerítő jelentést hozni, miután az idő rövidsége azt jelenleg nem engedte.

* Uj német lap. Nagy-Kikindán egy német heilap indult meg, mely a gazdaságot és helyi érdekeket önjajt közlönye lenni. Azt

*) Népünknek ez irányban is meg kell a módot adni még onmagá lévén látja ez iskolák fontosságát nélkülözhetlenségét. — A nagy-szent-miklósi gazdasági egyesület e tárgybán intézett is a magas földmívelési minster úrhoz emlékiratot; — s dacára, hogy e bajon másként segíteni alig lehet; az emlékirat visszhang nélkül enyészett az átkozott feledés viselni el.

**) Az e rovat alatt közölt cikkekért nem vállal felelőséget a szerk.

hisszük, hogy szép olvasóköre leend, mert az első szám úgyessen van összeállítva.

* Ezt is jó tudni. Torontálmegye gazdasági egyletének elnöksége e folyó hó 13-ára közgyűlést hirdetett, s azon öszvesen az elnökkel együtt 7-en voltak.

* Erny gyilkosai elfogattak. A fővárosi rendőrséghez ma délután érkezett távirat szerint, Rydel Ignac és Gotthard Galaczban tegnap elfogattak. Rydel Gotthard a magával hordott méreggel megmérgezte magát, s a börtönben iszonyu kínlás után pár óra múlva meghalt. Az egész város nagy izgatottságban van; az ottani rendőrség erélye és övatossága elismeréseméltó. Az elfogattak körülményeiről közelebb részletesen értesítjük olvasóinkat. A táviratot a galaczi cs. kir. konzulatus küldte. A fővárosi rendőrségtől egy tiszt fog Rydel Ignacért Galaczra menni, hogy őt Budapestre hozza.

* Szörnyszülött. Krasznabélteken a napokban oly gyermek született, melynek egyik szeme, orra, szája s feje tetején kicsucorodott hústömegben volt, születése után azonnal meghalt; különben — mint levelezünk írja — egészen ki volt fejlődve.

* Egy paraszt ember két rőf posztóval bement egy szabóhoz, hogy csinálna abból egy újast. Hétről hétre biztatta a szabó embert. Végre kifogyott türelméből a falsi atyafi és komolyan követelte vissza a posztót. Erre a szabó azt felelé: „Tudja kend, hogy ha a végposztót beavatunk, abból összemegyen legalább is két rőf? A ember ezt beismerte. „No látja atyafi, hát épen az volt az a két rőf, amit kend vett meg, és ez beavatás után egészen összement! A szegény ember a kereskedőhöz ment aztán veszekedni, miért adta neki épen az összementelre szánt két rőf posztót!”

* Polgári tragédia. Párisban újabban egy tragikus esemény roppant feltűnést keltett. Marobot órásmester, kinek gyönyörű szép szöke leánya volt, megvontan élt munkája utáni keresményéből. Leányát azonban, ki az öregnek mindene volt, s kinek becsületességére ő mindenkor büszkén hivatkozott, egy fiatal kereskedőség elcsábította. A leány gyermeket hordott szíve alatt s szomorú állapotát nem sokáig titkolhatta el atyja előtt. Az öreg Marobot ekkor felűhözve egy sörházban felkereste leánya elcsábítóját, s megkérde őt, vajjon a történet után hajlandó-e szerencsétlenné telt leányát elvenni? „Eh mi! — felelt a csábító — én csak azt tettem, amit az én koromban valószínűleg ön is megtett volna. Én nőtlen maradtam. Az öreg Marobot e szavakra egy hosszú tört vett elő zsebéből, s a fiatal segédet szíven szurta. A megsebesített a földiart vendégsereg között azonnal életlenül rogyott össze. Marobot minden ellenszegülés nélkül engedte magát elfogadni. Képzelné, milyen lehet a szerencsétlen fiatal leány helyzete, kinek kedvese a gázsravatalon, atyja pedig a gyilkosok hörtönében van.

* Egy számár, mely tudja, hogy mi a méltányosság. Nagy-károlyból írják a következő esetet: A mult hetivásáron egy juhász sok mindenfélét összevásárolt, s a holmikat számára hátra rakta. Még aztán ráadásul ő maga is fölkaporodott a számár hátra. A files csak ment nagy türelmesen vagy tíz lépést, hanem aztan gondolta magában, hogy hiszen nem hunczut ő ilyen nagy terhet csipelni. Kapta magát, nagyot ugrott, s gazdáját ledobta hátáról. A juhász oly szerencsétlenül puffant le, hogy jobblátát kitorite. Mint írják a juhász felesége az ottani fenytő törvényszéknél vádat emelt a számár ellen.

* A Borsca file. Kis-Némediről a következő esetről értesítünk. Egy ottani gazdának a legény fiát, a Sándor meg a tavasszal besorozták a katonának. A mult héten kellett neki berukkolni a regimenthez. Volt Sándornak egy Borsca nevű csinóé szeretője, kitől elválni nagyon fájt a Sándor szívének. Három hétig nyaggatta Bercsát, hogy maradjon hü hozzá, s adjon neki valamit emlékére, a miről meggyőződhesen igaz szerelméről. „Jól van hát“, mondá a mult csótörtökön Borsca, — „erről meggyőződhetek.“ Ezzel hirtelen kést ragadott, s egyik fület levágván, átadta Sándornak, ki most már Borsca szerelméről meggyőződve, lajblí zsebében annak fülevel nyugodtan rukkolt be a regimenthez.

* Egy színészno palotája. Schneider Hortense párisi operetténekeső Párisban az elyse-i mezőkön oly pompás és fényes palotát építtetett, mi még Párisban is nagy feltűnést keltett. A palota faragott kövekből legszebb Renaissance-styliban van építve s nagy udvarral bír. Istállójában négy pompás ló áll, kocsiszínjében pedig 5 külön fajú drága kocsi áll. Nagy newhollandi kutájának szintén kényelmes és diszes háza van. Az előcsarnok felett a tulajdonosnő czimere áll: Amorok által tartott, s rózsakoszorúval övedzett lant, e felirattal: „Enekelek!“ A lépcsőház bejáratának ajtaja 1525-ből származik. A márványlépcsőzet széles és kényelmes, s a csarnokkal együtt nagy hatást eszközöl. A fogadó és étterem az emelt földszinen van. Az étterem tele arany és ezüst asztali edényekkel. A kandalló pazarul díszített, a szőnyegek függönyzet drága szövethől készült, emelt földszintén még két XIV. Lajos izlésében épült terem van, s egy nagy tükör falu tükört. A földszint alján a meleg és hideg víz és légevezeték, s a légszuszuligítás készülékei vannak elhelyezve. A konyha egészen márványból van építve, felszerelvénye pedig diófából. Az első emelet egy terme egész kis muzeum azon drága vázak, szobrok, ritkaságok és csecsebecskék számára, miket a tulajdonosnő tisztelőitől fogadott el ajándékba. A falakon ritka és drága festmények láthatók. A

hálószobában egy régi velencei bársony meny-nyezetes ággy áll, melyet I. Napoleon alatt vittek Velenczéből Párisba. Az urnó macskájának at-laczágja szintén e szobában áll. A velencei csipke függönyök párját 200 aranya becsülik. Az éji asztalkán egy bolognai Giovanni által elefántcsontból faragott Mária szobor áll, s a pipere asztalon egy kézi tükör, melyért egy angol a mult évi kiállításon 20.000 forintért, a ház urnője azt egy romance elnevelésével szerezte meg. A pipere és fürdőszoba még nagyobb fényvel van berendezve. Ezüst sze-lenczék, teknősbéka hajból készült fésűk s más pipereserek arany-ezüstből; a falak kék at-laczczal borítvák, a kandalló parkányzatát pedig

drága antik vázák és edények díszítik. A ve-lencei tükörök rámai és állványai ebenfából valók. A fürdőkád onyxból van készítve, a csapok és vízvezetőkörök vert ezüstből. — E tündérpalota urnője jelenleg 50 éves, s a pa-lota kiépítésének költségeit — két-három nem-zedék boldogjai adogatták össze.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság“ október 10-iki száma következő tartalommal jelent meg: Rá-kosi Jenő (arcképpel). — Egy könyv olva-sásakor. (Költevény Ujvári Bélától.) — Te-

metkezési népszokások. (Varga Jánostól.) — A temesvári új színház (képpel). — Japán hajdan és most. — A rejtelmes sziget. (Verne regénye képpel.) — A magashól. (Hermann Ottóval.) — A hercegovinai lázadás (két kép-pel). — A hétről. (Tárca.) — Irodalom és művészet, közintézetek, sakkrovat stb. rendes rovatok. — Ugyancsak a „Franklin-Társulat“ kiadó-hivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. szám) megrendelhető: a „Képes Néplap“, legolcsóbb hetilap a magyar nép számára, mu-lattató és tanulságos tartalommal, s a hazai és külföldi politikát tárgyaló rendes rovatval. — Előfizetési ára félévre csak 1 frt.

TÖRVÉNYTEREM.

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék f. évi október 16-án tartandó nyilvános ülésben következő perek előadati fognak:

Előadó: MIHAJLOVITS SÁNDOR, kir. tszéki bíró, 4733. sz. 1875. — Lambits, született Gardinovacsy Mátyásnak, Gardinovacsy Áron és Steva ellen, örö-kösödési per.
5060. sz. 1875. — Kottar, férjezett Risztics Milkának, török-becsei község ellen, 839 frt. 87 1/2 kr. és járuléka iránt.
5206. sz. 1875. — Karloviczi szerb alapnak, Szávits Dóme ügyvéd ellen, 1590 frt. és járuléka iránt.
5893. sz. 1875. — Olajos Istvánnak, Olajos József és neje Anna ellen, 840 frt. és járuléka iránt.

H I R D E T É S E K.

4902. sz. v. 1875. **Czégbejegyzés.** (217-37)

A nagy-beckereki kir. törvényszék mint váltóbiróság-nál 1875. évi augusztus 16-án a kereskedelmi egyéni czé-gek jegyzékébe I. kötet 44. lapján bekebelezetett: „Stefan Probst“ czégbirtaló Probst István vegyeskereskedő Szé-csányban.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszéknek, 1875. évi szeptember 4-én tartott üléséből.

Várady Mihály,
kir. tszéki elnök.

4984. sz. 1875. **Arverési hirdetmény.** (218-37)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Freund Samu és fiai nagy-beckereki lakos mint végrehajtató részére 792 ft. 14 kr. és 800 ftra o. é. tőke és jár. kielé-gítése végett Nikoltis Krisztina n.-beckereki lakosné mint végrehajtást szenvedettől lefoglalt és Nagy-Beckerek község 544. sz. tjkönyvben 1035 ftra becsült 586. összerási sz. ház és tartozékaihoz álló ingatlan vagyonának végrehajtás utján elárverezése elrendellettén, ennek a helybeli telek-könyvi hivatalban leendő eszközlése végett első határidőül 1875. évi november 23-ik napjának, mindenkor dél-előtti 10 órája tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb körülírt ingatlan javak csak a becsá-ron vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértéknek 10%-át az árverezőnél letenni, az ígert vételár felét melyben a bánatpénz betudandó az árverésnél azonnal a másik felét pedig 3 hó múlva ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál lefizetni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban, a te-lekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azonban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak kö-zelében laknak, felszólítanak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre kinevezett gondnok által fognak képviseltetni.

Vége a perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulaj-doni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket e hirdetvény közzétételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőbbségi be-jelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi hatóságnál nyujsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gá-tolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Jelen árverés foganatosításával Marianovich János, kir. bír. végrehajtó jelentéstétel köteleessége mellett megbizatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1875. évi augusztus 21-én tartott ülésében.

4391. és 4065. sz. 1875. **Arverési hirdetmény.** (219-37)

A nagy-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, hogy özvegy Binder Jánosné mint kk. gyermekei t. és l. gyanja rom-szárcai lakos végrehajtató részére 216 ft. tőke és jár. ki-elégítése végett Folyán Milován r.-szárcai lakos végrehaj-tást szenvedettől lefoglalt s 120 ftra becsült ingóságok jelesül 2 darab ló és 1 darab kocsira továbbá a r.-szárcai 4. sz. tjkönyvben 461., 569. és 837. r. számok alatt foglalt 695 ftra becsült 1/4 kültelekre nézve a bírói ár-verés elrendellettén, ennek r.-szárcai községhezatal le-endő eszközlése végett első határidőül 1875. évi novem-ber 16-ik, szükség esetében második határidőül december 17-ik napja, mindenkor délelőtti 10 órakor tűzetik ki azon kijelentéssel, hogy az első árverésnél a fennebb kö-rülírt ingatlan javak csak a becsáron vagy azon felül, a másodiknál azonban becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók tartoznak bánatpénz gyanánt az ingatlan becsértéknek 10%-át az árverezőnél letenni, a többi árverési feltételek minden nap a hivatalos órákban a telekkönyvi hivatalban, az árverési határnapokon azon-ban a kiküldött végrehajtónál megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzalogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak kö-zelében laknak, felszólítanak, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltetésük végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek s annak nevét és lakását az eladásig jelentésk be, mert ellenkező esetben a részükre Jankovits Pál ügyvéd személyében kinevezett gondnok ál-tal fognak képviseltetni.

Vége a perrendtartás 433. és 466. §§-hoz képest felhivatnak mindazok, a kik a lefoglalt javak iránt tulaj-doni vagy más igényt, vagy elsőbbségi jogot érvényesíthetni vélnék, hogy igénykeresetüket e hirdetvény közzé-tételének utolsó napjától számítandó 15 nap alatt, elsőb-b-ségi bejelentvényeiket pedig az árverés kezdetéig, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. telekkönyvi ható-ságnál nyujsák be, különben azok az árverés folyamatát nem gá-tolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasítani.

Feladás szerkesztő: Balás Frigyes.

Jelen árverés foganatosításával Jakabffy Titus, kir. tszéki jegyző jelentéstétel köteleessége mellett megbizatik.

Kelt a n.-beckereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályának, 1875. évi augusztus 7-én tartott ülésében.

4716. sz. 1875. **Hirdetmény.** (223-17)

Alulírott kiküldött törvényszéki bíró részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a nagy-beckereki e. f. kir. tör-vényszék telekkönyvi osztályának 4716. ex 1875. számú végzésével vagonbukott Rohonczy Aladár tulajdonához tar-tozó t.-becsei ingatlanai és urijogainak elárvereltetésére 1875. évi szeptember 24-ére kitűzve volt I-ső árverés ve-vők hiányában sikertelen lévén, ugyanazért a fennjelzett 15,677 ft. 21 kr. illetve 180,489 ft. 11 kr., 40,702 ft. 84 kr. és 1123 ftra becsült t.-becsei nemesi birtokrész és urijogokból vagonbukott Rohonczy Aladár illetősége 1875. évi október 25-ik napjára, kitűzött II-ik árverés alkalmával becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt N.-Beckereken, 1875. évi október 10-én.

Dr. Duka László,
kir. tszéki bíró.

422. sz. b. v. k. **II. árverési hirdetmény.** (221-37)

Ezennel közhírré tétetik, miszerint a tekintetes nagy-beckereki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1875. évi július 21-én 3879. sz. a. kelt végzésével a nagy-beckereki 1578. tjkönyvi számú ingatlanra Millekits C. G. részére Daitis Gyoka ellen elrendelt I-ső árverés f. é. október 8-án sikert nem eredményezvén a második árverési 1875. évi november 10-re kitűzetett.

Nagy-Beckereken, 1875. évi október 8-án.

Lászlóffy Simon,
helyettesített kir. bír. végrehajtó.

8234. sz. ajkv. 1875. **Hirdetmény.** (220-37)

A temes-begavölgyi vízszabályozási társulat feletti felügyelettel és ellenőrkedéssel az 1871. évi 39. t. cz. 10. §-a értelmében megbízott temesmegyei törvény-hatóságához a temes-begavölgyi vízszabályozási tár-sulat által a Moravicza új csatornán építendő négy hidra vonatkozó és alább kitüntetett műtervezetek bemutat-tatván, ezen tervek a fenti t. cz. 12. §-a értelmében f. évi október 8-tól bezárólag november 8-ikáig a torontálmegyei zichyfalvai járás szolgabírójánál közszemlére kitétetnek, u. m.:

- A) A hidak mintatervezete,
- B) előmértek,
- C) árjegyzék,
- D) árelemzés,
- E) költségvetés,
- F) helyzeti rajz, és
- G) műszaki leírás.

Felhivatnak az érdekeltek, hogy a tervezetekre vonatkozó nyilatkozataikat esetleg felszólamlásaikat a fentebbi határidő alatt a Bánlakon székeltő zichyfalvai járás szolgabírójánál benyujtsák.

Temes vármegye alispáni hivatala.

Temesvárott, 1875. évi október 2-án.

Róth László,
alispán.

Haszonbérbe adandó.

Torontálmegye, Tót-Aradács község határában fekvő birtokrész, az ugynevezett banteleki pusztá környéke, mint-egy 1450 hold, egy tagban, egészben vagy részletesen, három egymásra következő évre, 1875. évi november 1-től s illetőleg a szántóföldekre nézve azonnal haszonbérbe adandó.

A feltételekről értekezhetni irásban vagy szóval Elle-méren a haszonbérbeadásra megbízott uradalmi ügyvéd, Kreminger Györgynél.

(216-37)

Eladási jelentés.

A tisztelt közönségnek ezennel tudtára adatik, hogy a bega-szent-györgyi uradalmi falkolák és ker-tekben mindenemű fák és eszerjék, valamint virágok és másféle növények eladása ezentul csakis az uradalmi számtartóságtól nyert utalvány előmutatása mellett fog történhetni. Minden ide vonatkozó fizetések is a fennevezett számtartóságnál teljesí-tendők; szó- vagy írásbeli tudakozódásokra ugyan itt felvilágosítás nyerhető.

A bega-szent-györgyi uradalmi számtartóság.

(222-47)

Dr. Handler Mór

orvos-, sebésztudor, szülész és szemész,

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker biztosí-tása mellett mindennemű

titkos betegségeket

1) az önfertőzésnek minden következményeit, ugymint

magömléseket,

az ingerlékeny gyengeséget, az undofolyást, különösen a

tehetetlenséget (elgyengült férfierőt);

2) hughesfolyásokat (még oly idültetek is), a nem-zörések bujakóros fekélyeit és másodrendű buja-kórt minden alakjaiban és elcsufításiban;

3) hughesfolyásokat; 4) friss és idült nyakfolyásokat nőknél, az ugyne-vezett fehérfolyást, és az onnan eredő

MAGTALANSÁGOT;

5) bőrkiütéseket;

6) a hughesfolyás betegségeit és mindennemű vizeleli nehézségeket.

Rendel naponként: délelőtt 10 órától 1-ig, délután 3 órától 5-ig, és este 7 órától 8-ig.

Lakik: Pesten, belváros, kigyó-utca 2. szám a. kigyó- és városköz-utca sarkán. (Rottenbiller-féle házban) I. emelet, bemenet a lépcsőn.

Díjjal ellátott levelekre azonnal válasz adatik és a gyógyszerek megküldetnek. (213-127)

LÓVERSENY

önkéntes adakozások után befolyt díjakra.

Torontálmegyei s Nagy-Kikinda kerületbeli tenyészlők lovai számára a megtartandó lókiállítás kapcsolatban, 1875. évi október 24-én, délutáni 2 órakor

Perlaszon.

Távolság 1 angol mérföld (848 öl).

1-ső díj	60 ft.
2-ik „	50 „
3-ik „	30 „
4-ik „	20 „
5-ik „	10 „
6-ik „	5 „

Minden pályázó tartozik, a versenyt megelőzőleg, a lótenyésztési bizottmány elnökénél jelentkezni; ugy versenyző lovának pontos leírását valamint az illető lovagló nevét be-mondani.

Igen nagy számú pályázók részvételénél, a futtatás két részletben fog megtartatni, úgy, hogy a nyertesek, megfélelő időköz, a díjakért ismét futnak.

Vitás kérdéseket véglegesen a bíráló bizottmány dönt el. Együttal közhírré tétetik, miszerint a 3 éves kancza-csikók jutalmazása a verseny közben fog megtartatni.

Kelt Écskán, 1875. évi október 12-én.

Herczeg Thurn-Taxis Egon.

mint a torontálmegyei s Nagy-Kikinda kerületbeli lótenyésztési bizottmány elnöke.

(224-17)

Árverési jelentés.

A bega-szt.-györgyi főhaszonbérletőség felhasználása következtében

vasárnap f. é. okt. 17-én, délelőtt ökrösszekerek, ekevasak, hengerek, boronák, szalma-gereblyék, valamint mindennemű másféle gazdasági szerszámok a legjobb állapotban

nyilvános árverés útján

szabad kézből a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni.

Ugyanott adatik el egyszersmind, négy-majdnem ujdontatj szalmafűtésre beren-dezett, legujabb szerkezetű göcséplőgép-továbbá finom réti széna, szalma és polyva (murva).

Bővebb felvilágosítás szereshető a főhaszon-bérletőség irodájában B.-Szt.-Györgyön.

(174-7)

Nyomatott a kiadó Pleitz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Beckereken.